

20048 -SISTEMES JURÍDICS CONTEMPORANIS

(DRET COMPARAT)

Prof. Dr. D. Carlos Petit

I. De la comparació jurídica en general.

1. El pressupost empíric: sistemes, famílies, cultures jurídiques.
2. L'observació de la diversitat: el mètode comparatiu a l'abast del jurista.
3. Els límits de l'observació: consideració particular de la terminologia jurídica.
4. La recepció de cultures jurídiques: problemes de sociologia i de dogmàtica del dret.

II. Els sistemes jurídics occidentals: drets angloamericans i drets continentals.

1. Consideració general: teoria de les fonts i autorepresentació del jurista.
2. La formació històrica de la diversitat occidental.
3. Constitucions i codis: principis per a un dret constitucional comparat.

III. La terra dels drets i dels tres poders.

1. Drets individuals i cultura jurídica a Nortamèrica.
2. The Frame of Government: divisió de poders i creació del dret.
3. Rights, Law i judicial review. Estructura judicial americana.
4. Legislative Bodies i statutes: jerarquia i tècnica de les lleis. Legislació uniforme i codis norteamericans. La interpretació judicial del dret legal.
5. Rule of Law i Droit Administratif. Poder executiu, delegació legislativa i Administrative Agencies.

IV. La terra del poder i de les lleis.

1. Llei i constitució a la cultura europea. Consideració de la anomenada jurisdicció constitucional.
2. El legislador i la llei. Els codis: models, sistema i fortuna. Codificació i legislació especial
3. ¿Un case law continental? Estudi particular dels tribunals de cassació.
4. Droit Administratif: l'Executiu com a Administració.

V. Altres cultures jurídiques.

1. Diversitat d'ordres normatius. Legal Pluralism.
2. Les cultures del llibre: dret musulmà i dret hebreu. Dret canònic (remissió).
3. Índia.
4. Extrem Orient: Xina i Japó.

Sobre l'avaluació dels estudiants

I. S'organitzaran tres proves escrites, amb cadència mensual, i la seva superació permetrà aprovar per curs l'assignatura. Aquestes proves seran realitzades sobre les explicacions donades a classe i les següents obres, amb ordre successiu:

- 1) Alessandro Pizzorusso, *Curso de derecho comparado*, trad. de Juana Signozzi, Barcelona, Ariel, 1987.
- 2) Enrico dell'Aquila, *Introducción al estudio del derecho inglés*, Valladolid, Universidad, 1992.
- 3) Enrico dell'Aquila, *El Dharma en el derecho tradicional de la India*, Salamanca, Universidad, 1994.

II. Aquells estudiants que no hagin superat l'assignatura per el seu treball durant el curs, o que encara que ho hagi fet, opten per una qualificació superior, aniran a un examen final sobre els tres llibres indicats, consistent en el desenvolupament d'un tema general, resposta a cinc preguntes breus i comentari d'un text.

MATERIALS BIBLIOGRÁFICS PER A UN CURS DE DRET COMPARAT

I. Obres generals

A. INTRODUCCIÓ HISTÒRICA

J.H. Baker, *An Introduction to English Legal History*, London, Butterworths, 1990.

Bartolomé Clavero, *Institución histórica del derecho*, Madrid, Marcial Pons, 1991.

Lawrence M. Friedman, *A History of American Law*, New York, Touchstone Book-Simon & Schuster, 1985.

Gino Gorla, *Diritto comparato e diritto comune europeo*, Milano, Giuffrè, 1981.

Morton J. Horowitz, (I) *The Transformation of American Law, 1780-1860*, Cambridge (Mass.), Harvard University Press, 1977; (II) *The Transformation of American Law, 1870-1960. The Crisis of Legal Orthodoxy*, New York etc., Oxford University Press, 1992.

Raoul C. Van Caeneghem, *The Birth of the English Common Law*, Cambridge, Cambridge University Press, 1988 (rep. 1989).

B. ENCICLOPÈDIES I GRANS COL·LECCIONS

Tom D. Campbell (ed.), *The International Library of Essays in Law & Legal Theory*, 60 vols. (encara en publicació), Aldershot, Dartmouth Publishing Co., 1991 ss.

Kenneth Robert Redden (ed.), *Modern Legal Systems Cyclopedia*, 21 vols. Buffalo (N.Y.), Hein, 1988-1992.

C. INTRODUCCIÓ AL DRET COMPARAT

Marcel Ancel, *Utilité et méthodes du droit comparé. Elements d'introduction générale à l'étude comparative des droits*, Neuchatel, Ides et Calendes, 1971.

Bernhard Grossfeld, *Macht und Ohnmacht der Rechtsvergleichung*, Tübingen, J.C.B. Mohr, 1984, (Existeix traducció anglesa: B. Grossfeld, *The Strength and Weakness of Comparative Law*, trans. by Tony Weir, Oxford, Clarendon Press, 1990).

Rodolfo Sacco, *L'apporto della comparazione alla scienza giuridica*, Milano, Giuffrè, 1980. (Existeix traducció francesa: R. Sacco, *La comparaison juridique au service de la connaissance du droit*, Paris, Economica, 1991).

Felipe de Solá Cañizares, *Iniciación del derecho comparado*, Barcelona, C.S.I.C. - Instituto de Derecho Comparado, 1954.

D. TRACTATS DE DRET COMPARAT

Léontin-Jean Constantinesco, *Tratado de derecho comparado II. El Método comparativo* (1972), trad. de l'alemany per Enrique Aimone Gibson, Valparaiso, Ed. Universitarias, 1987.

René David, *Traité élémentaire de droit civil comparé. Introduction à l'étude des droit étrangers et à la méthode comparative*, Paris, Librairie Général de Droit et Jurisprudence, 1950. (Existeix traducció espanyola: R. David, *Tratado de derecho civil comparado*, trad. de Francisco Javier Osset, Madrid, Revista de Derecho Privado, 1953).

Konrad Zweigert/Heinz Kötz, *Einführung in die Rechtsvergleichung auf dem Gebiete des Privatrechts I. Grundlagen II. Institutionen*, Tübingen, J.C.B. Mohr, 1984. (Existeix traducció anglesa: K. Zweigert/H. Kötz, *Introduction to Comparative Law*, trans. by Tony Weir, Oxford, Clarendon Press, 1987).

E. MANUALS DE DRET COMPARAT

Eric Agostini, *Droit comparé*, Paris, P.U.F., 1988.

René David/Camille Jauffret-Spinozi, *Les grandes systèmes de droit contemporains*, Paris, Dalloz, 1992. (Existeix traducció espanyola d'una edició anterior: René David, *Los grandes sistemas jurídicos contemporáneos. Derecho comparado*, Madrid, Aguilar, 1973).

Kurt Hans Ebert, *Rechtsvergleichung, Einführung in die Grundlagen*, Bern, Stämpfli, 1978.

George E. Glos, *Comparative Law*, Littleton (Colo.), Fred B. Rothman, 1979.

Mario G. Losano, *I grandi sistemi giuridici. Introduzione ai diritti europei ed extraeuropei*, Torino, Einaudi, 1978. (Existeix traducció espanyola: *Los grandes sistemas jurídicos. Introducción al derecho europeo y extranjero*, Trad. de Alfonso Ruiz Miguel, Madrid, Debate, 1982).

Alessandro Pizzorusso, *Corso di Diritto Comparato*, Milano, Giuffrè, 1983. (Existeix traducció espanyola: A. Pizzorusso, *Curso de derecho comparado*, trad. de Juana Bignozzi, Barcelona, Ariel, 1987).

Max Rheinstein, *Einführung in die Rechtsvergleichung*, München, Beck, 1987.

F. MISCELLANIES I VARIS

John H. Barton (ed.), *Law in Radically different Cultures*, St. Paul (Minn.), West Publishing Co., 1983.

Herbert Hirsch/M. Donald Hancock (eds.), *Comparative Legislative Systems. A Reader in Theory and Research*, New York, The Free Press, 1971.

Alan N. Katz (ed.), *Legal Traditions and Systems. An International Handbook*, New York, etc., Greenwood Press, 1986.

Csaba Varga (ed.), *Comparative Legal Studies*, Aldershot etc., Dartmouth, 1992.

II. Publicacions Periòdiques

American Journal of Comparative Law

Tulane Law Review

Zeitschrift für Rechtsvergleichung

Revue de Droit Comparé

Rabels Zeitschrift

III. Obres de conjunt sobre dret anglo-americà

A. INTRODUCCIONS A LA CULTURA DE COMMON LAW

Edgar Bodenheimer (et al.), *An Introduction to the Anglo-American Legal System. Reading and Cases*, St. Paul (Minn.), West Publishing Co., 1988.

Melvin Aron Eisenberg, *The Nature of the Common Law*, Cambridge (Mass.), Harvard University Press, 1988.

Samuel Mermin, *Law and the Legal System. An Introduction*, Boston etc., Little, Brown and Co., 1982.

Roscoe Pound, *The Spirit of the Common Law*, 1921. (Existeix traducció espanyola: R. Pound, *El espíritu del "common law"*, trad. de J. Puig Brutau, Barcelona, Bosch, 1954).

B. INTRODUCCIONS AL DRET ANGLÈS

Enrico dell'Aquila, *Introducción al estudio del derecho inglés*, Valladolid, Universidad, 1992.

Philip S. James, *Introduction to English Law*, London, Butterworths, 1989.

J.A. Jolowicz (dir.), *Droit anglais*, Paris, Dalloz, 1992.

Carlos Jáuregui, *Generalidades y peculiaridades del sistema legal inglés*, Buenos Aires, Depalma, 1990.

Gustav Radbruch, *Der Geist des englischen Rechts*, 1947. (Existeix traducció italiana: G. Radbruch, *Lo spirito del diritto inglese*, Milano, Giuffrè, 1962, i espanyola: G. Radbruch, *El espíritu del derecho inglés*, trad. de Fernando Vela, Madrid, Revista de Occidente, 1958).

C. INTRODUCCIONS AL DRET AMERICÀ

James V. Calvi/Susan Coleman, *American Law and Legal Systems*, Englewood (N.J.), Prentice-Hall, 1989.

E. Allan Farnsworth, *An Introduction to the Legal System of the United States*, New York, Oceana Publications, 1983. (Existeix traducció espanyola: *Introducción al sistema legal de los Estados Unidos*, trad. Horacio Abeledo, Buenos Aires, Zavalia, 1990).

Lawrence M. Friedman, *American Law. An Introduction*, New York etc., W.W. Norton & Co., 1984. (Existeix traducció espanyola: L.M. Friedman, *Introducción al Derecho Norteamericano*, trad. de J. Vergés, Barcelona, Bosch, ca. 1988).

Bernard Schwartz, *The Law in America, A History*, New York, McGraw-Hill Book co., 1974. (Existeix traducció francesa: *Le droit aux Etats-Unis, une création permanente*, trad. par Guy Mirabeau, Paris, Économica, 1979).

André Tunc, *Le droit des Etats-Unis*, Paris, P.U.F. (=Que sais-je?, n. 1159), 1964.

IV. Obres de conjunt sobre els drets continentals

Mauro Cappelletti (ed.), *New perspectives for a Common Law of Europe - Nouvelles perspectives d'un droit commun de l'Europe*, Leyden, etc., Sitjhoff, 1978.

John Henry Merryman, *The Civil Law Tradition, An Introduction to the Legal Systems of Western Europe and Latin America*, Stanford (cal.), Stanford University Press, 1979. (Existeix traducció italiana: J.H. Merryman, *La tradizione di civil law nell'analisi di un giurista di common law*, Milano, Giuffre, 1973).

Alan Watson, *The Making of the Civil Law*, Cambridge (Mass.), Harvard University Press, 1981. (Existeix traducció italiana: A. Watson, *La formazione del diritto civile*, trad. de Nicoletta Sarti, Bologna, il Mulino, 1986).

V. Exposició de fonts del dret

Federico de Castro y Bravo, *Derecho civil de España*, I, Madrid, Instituto de Estudios Politicos, 1949 (reimp. 1984), pp. 329-438.

John Chipman Gray, *The Nature and Sources of Law*, New York, Columbia University Press, 1909. (Existeixen edicions posteriors).

Ignacio de Otto, *Derecho constitucional. Sistema de fuentes*, Barcelona, Ariel, 1988.

Jose Puig Brutau, *La jurisprudencia como fuente del derecho*, Barcelona, Bosch, 1951.

Javier Perez Royo, *Las fuentes del derecho*, Madrid, Tecnos, 1984.

VI. Organització judicial i tribunals

Piero Calimandrei, *La casación civil*, trad. de Santiago Sentís Melendo, Buenos Aires, Ed. Bibliografica Argentina, 1945.

Mauro Cappelletti i altres, *Toward Equal Justice. A Comparative Study of Legal Aid in Modern Societies*, Milano - New York, Giuffre-Dobbsferry/Oceana Pub., 1975.

Mauro Cappelletti, *Le pouvoir des juges. Articles choisis de droit judiciaire et constitutional comparé*, trad. par René David, prolg. de Louis Favoreu, Paris Economica, 1990.

Mauro Cappelletti, *Judicial Review in the Contemporary World*, Indianapolis, etc. Bobbs-Merril Co., 1971.

Pedro Cruz Villalon, *La formación del sistema europeo de control de constitucionalidad (1918-1939)*, Madrid, Centro de Estudios Constitucionales, 1987.

Martin Shapiro, *Courts, A Comparative and Political Analysis*, Chicago, The University of Chicago Press, 1981.

Martin Shapiro, *Who Guards the Guardians? Judicial Control of Administration*, Athens (GA) etc., The University of Georgia Press, 1988.

VII. Ensenyament del dret

Patrick Courbe/Chantal Dijon-Gallais, *Guide des études de Droit*, Paris, Dalloz, 1991.

J. Gatti-Montain, *Le système d'enseignement de droit en France*, Lyon, Presses Universitaires de Lyon, 1987.

Eric F. Schweinburg, *Law Training in Continental Europe, Its Principles and Public Function*, New York, Russell Sage Foundation, 1945.

Robert Stevens, *Law School. Legal Education in America from the 1850s to the 1980s*, Chapel Hill etc., The University of North Carolina Press, 1983 (rep. 1987).

Legal Education in a Changing World. Report of the Committee on Legal Education in the developing countries, New York/Uppsala, International Legal Center Scandinavian Institute of African Studies, 1975.

Glanville Williams, *Learning the Law*, London, Stevens, 1982.

VIII. Professions juridiques.

Richard L. Abel, *American Lawyers*, New York etc., Oxford University Press, 1989.

Richard L. Abel/Philip S.C. Lewis (eds.), *Lawyers in Society*, I-III, Berkeley (cal.) etc., University of California Press, 1988-1989.

Wolfgang Kaupen, *Die Hüter von Recht und Ordnung. Die soziale Herkunft, Erziehung und Ausbildung der deutschen juristen...*, Neuwind - Berlin, Luchterhand, 1971.

Murray L. Schwartz, *Lawyers and the Legal Profession. Cases and Materials*, Charlottesville (VA), The Michie co., 1985.

Eric F. Schweinburg, *Law Training in Continental Europe. Its Principles and Public Function*, New York, Russell Sage Foundation, 1945.

IX. Autres cultures juridiques.

- Enrico dell'Aquila, *El Dahrma en el derecho tradicional de la India*, Salamanca, Universidad, 1994.
- Enrico dell'Aquila, *Il diritto cinese. Introduzione e principi generali*, Padova, Cedan, 1981.
- Takehisa Awaji (et al.), *Etudes de droit japonais*, Paris, Société de Législation Comparée, 1989.
- Raymond Charles, *Le droit musulman*, Paris, P.U.F. (=Que sais-je? n. 702), 1979.
- Masaji Chiba, *Legal Pluralism. Toward a General Theory through Japanese Legal Culture*, Tokyo, Tokai Univ. Press, 1989.
- Rene David, *Le droit de la famille dans le code civil ethiopien*, Milano Giuffrè, 1967.
- Martin P. Golding (ed.), *Jewish Law and Legal Theory*, Aldershot, etc., Dartmouth, 1994.
- Laszlo Ladany, *Law and Legality, in China*. The Testament of a China-Watcher, ed. by Marie-Luise Näth, Honolulu, Hawaii Univ. Press, 1992.
- Jose López Ortiz, *Derecho Musulmán*, Barcelona, Labor, 1932.
- Yosiyuki Noda, *Introduction au droit japonais*, Paris, Dalloz, 1966.